

Брюксел, 12 ноември 2025 г.
(OR. en)

15196/25

JAI 1640
MIGR 413
FRONT 266
RELEX 1441
ASILE 101

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 11 ноември 2025 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2025) 795 final

Относно: СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И СЪВЕТА
Европейски годишен доклад относно убежището и миграцията
(2025 г.)

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2025) 795 final.

Приложение: COM(2025) 795 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 11.11.2025 г.
COM(2025) 795 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА**

**Европейски годишен доклад относно убежището и миграцията
(2025 г.)**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Европейски годишен доклад относно убежището и миграцията (2025 г.)

I. Въведение

Европейският годишен доклад относно убежището и миграцията („докладът“) е ключов резултат от Пакта за миграцията и убежището („Пакта“), с който се предоставя стратегическа картина на състоянието в тази област. В него се прави анализ на положението в областта на убежището, приемането и миграцията през предходния 12-месечен период и се изготвя прогноза за миграционните тенденции за следващата година¹.

С Пакта се бележи важен етап в развитието на всеобхватен подход към миграцията, убежището, управлението на границите и интеграцията. Той е създаден за целите на управлението на миграцията в дългосрочен план, като на държавите членки се предоставя гъвкавост за ефективно и справедливо справяне със специфичните предизвикателства, пред които са изправени. Силата на Пакта е в **баланса между принципите на солидарност и справедливо разпределение на отговорностите** между държавите членки. За тази цел с Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно управлението на убежището и миграцията², който е един от законодателните актове, съставляващи Пакта, се въвежда задължителен, гъвкав и основан на нуждите механизъм за солидарност. Функционирането на този механизъм се основава на оценката на положението в областта на убежището и миграцията в Съюза, представена в доклада, който е част от **годишния цикъл на управление на миграцията** („цикъла“).

Комисията постави началото на първия цикъл с приемането на настоящия доклад, който включва също и актуализация на постигнатия напредък и предизвикателствата при изпълнението на Пакта³. Представената в настоящия доклад картина на състоянието ще се използва и от Комисията за целите на приемането на **Решението за изпълнение на Комисията**⁴ („Решението“), с което се определя кои държави членки са подложени на

¹ Член 9 от Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно управлението на убежището и миграцията, за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1147 и (ЕС) 2021/1060 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 604/2013 (ОВ L, 2024/1351, 22.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

² Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно управлението на убежището и миграцията.

³ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Актуално състояние на изпълнението на Пакта за миграцията и убежището“, COM/2025/319 final (EUR-Lex - 52025DC0319 - BG - EUR-Lex).

⁴ Член 11 от Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно управлението на убежището и миграцията.

миграционен натиск, изложени на риск от миграционен натиск или изправени пред значима миграционна ситуация в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1351.

Докладът и Решението са придружени от **предложение на Комисията за Решение за изпълнение на Съвета за създаване на годишния солидарен резерв**⁵ за посрещане на нуждите от солидарност на държавите членки, подложени на натиск през предстоящата година. Успоредно с това продължава работата по изпълнението на всички компоненти на Пакта с цел предоставяне на ефективна европейска система за солидарност и отговорност за справедливо, устойчиво и ефективно управление на убежището и миграцията.

II. Изпълнение на Пакта: постигане на баланс между отговорността и солидарността

Държавите членки отбелязват напредък в подготовката за прилагане на реформите на Пакта и изпълнение на новите задължения за солидарност и справедливо разпределение на отговорностите.

Най-важните новости на Пакта в областта на **отговорностите** са съсредоточени върху създаването на по-ефикасни, твърди и справедливи процедури, които ще доведат до по-рационализирани и ефективни системи за убежище и миграция, с по-малка административна тежест за държавите членки, по-бързо обработване, предоставяне на адекватна подкрепа на мигрантите и висококачествени решения по техните случаи. По-специално новият скрининг⁶ по външните граници на Съюза ще предостави възможност за бързото установяване на самоличността и оценка на всички граждани на трети държави, които влизат незаконно в Съюза. Като част от задължителните процедури на границата за предоставяне на убежище и за връщане⁷ заявленията от граждани на държави с малка вероятност за получаване на международна закрила ще бъдат обработвани ускорено, директно на външните граници на Съюза. Новите правила за компетентност⁸ ще предоставят възможност за по-бърза и по-ефективна процедура за определяне на държавите членки, които са компетентни за обработването на молбите за международна закрила. Обновената база данни Евродак⁹ и новите правила в областта на

⁵ Член 12 от Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно управлението на убежището и миграцията.

⁶ Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>.

⁷ Регламент (ЕС) 2024/1348 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за установяване на обща процедура за международна закрила в Съюза и за отмяна на Директива 2013/32/ЕС; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj> и Регламент (ЕС) 2024/1349 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за установяване на процедура на границата за връщане и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1148; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>.

⁸ Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно управлението на убежището и миграцията, за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1147 и (ЕС) 2021/1060 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 604/2013; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>.

⁹ Регламент (ЕС) 2024/1358 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за създаване на системата Евродак за сравняване на биометрични данни с цел ефективно прилагане на регламенти (ЕС) 2024/1351 и (ЕС) 2024/1350 на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2001/55/ЕО на Съвета и установяване на самоличността на незаконно пребиваващи граждани на трета държава и лица без гражданство и относно искания за сравняване с данните в Евродак, отправени от правоприлагащите

приемането¹⁰ ще окажат положително въздействие върху управлението и ограничаването на неразрешените движения.

В това отношение държавите членки на първо влизане в Съюза на незаконните мигранти ще трябва да поемат няколко нови задачи, по-специално с оглед на естеството на миграционните потоци, пристигащи по външните граници на Съюза. Те по-специално ще трябва да положат значителни усилия, за да изпълнят задълженията си за скрининг и регистриране на всички незаконно пристигащи, за създаване на „адекватен капацитет“ за задължителната процедура на границата, както и за оценка на молбите за международна закрила.

За да се подкрепят по-специално тези държави членки с Регламент (ЕС) 2024/1351 е създаден постоянен механизъм за **солидарност**. С него се балансират предизвикателствата, пред които са изправени различните държави членки, и съответните им отговорности. С цел привеждането на механизма в действие в съответствие със същия регламент, всяка година Комисията оценява цялостната миграционна ситуация в Съюза, за да определи дали има държави членки, подложени на миграционен натиск, изложени на риск от миграционен натиск или изправени пред значима миграционна ситуация. За тази цел Комисията разработи **методика** в консултация с държавите членки, за да се преценява дали има държави членки, изправени пред непропорционални задължения, като се вземе предвид цялостната ситуация в Съюза. Методиката се основава на налични висококачествени данни и информация, като се гарантира, че резултатите са справедливи, обективни и съответстват на законовите изисквания. Методиката е описана подробно в специален работен документ на службите на Комисията¹¹.

След като идентифицира държавите членки, подложени на миграционен натиск, и като взе предвид констатациите в доклада, включително представената в него прогноза за следващата година, Комисията предлага и равнището на солидарен принос, което следва да бъде предоставено на държавите членки, подложени на миграционен натиск. Държавите членки могат да предоставят солидарен принос под различни форми:

- **Преместване**, което се състои в прехвърляне на кандидати от държави членки подложени на миграционен натиск към други допринасящи държави членки. Освен това държавите членки могат да използват компенсации на отговорността — форма на солидарност, при която засегнатите от неразрешени движения държави членки могат да предложат, ако са изпълнени определени условия, да поемат отговорността за кандидатите, които вече се намират на тяхна територия, от държави членки, подложени на миграционен натиск.
- **Финансов принос**, състоящ се от преводи на суми от допринасящите държави членки към бюджета на Съюза, насочени към действия за подкрепа на ползващите

органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането, за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>.

¹⁰ Директива (ЕС) 2024/1346 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>.

¹¹ SWD(2025) 792, „Методика за целите на решението за изпълнение на Комисията съгласно член 11 от Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета“.

се държави членки, например при управлението на техните системи за миграция, убежище и прием или при управлението на границите, или за финансиране, по отношение на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ) и при определени условия, на проекти и действия във външното измерение на миграцията, включително за намаляване на незаконно пристигащите и увеличаване на връщанията.

- **Алтернативни мерки за солидарност**, които могат да включват например материална или техническа помощ в натура, включително за управление на границите.

Мерките за солидарност ще бъдат определени в решението за изпълнение на Съвета, което ще бъде прието съгласно член 57 от Регламент (ЕС) 2024/1351 за създаване на **годишен солидарен резерв** („солидарният резерв“), въз основа на предложение на Комисията съгласно член 12 от Регламент (ЕС) 2024/1351. Съгласно член 57 от Регламент (ЕС) 2024/1351 държавите членки трябва да се споразумяват за размера на солидарния резерв за следващата година и за начина, по който всяка държава членка ще допринесе според справедливия си дял и в съответствие с процеса на поемане на ангажименти, извършен на Форума на високо равнище за солидарност на ЕС. В своето решение Съветът следва да отрази резултата от процеса на поемане на ангажименти във връзка с нуждите, установени от подложените на натиск държави членки, включително по отношение на използването на компенсации на отговорността.

Държавите членки, които според Комисията са подложени на миграционен натиск, ще имат достъп до солидарния резерв и няма да са задължени да изпълнят поетите от тях ангажименти за солидарен принос, докато държавите членки, изправени пред значима миграционна ситуация, ще могат да получат, по тяхно искане, пълно или частично приспадане на солидарния си принос от Съвета. Същевременно допринасящите държави членки не са задължени да изпълняват ангажиментите си спрямо ползващата се държава членка, когато Комисията е установила системни недостатъци в тази държава членка по отношение на правилата за компетентност съгласно Регламент (ЕС) 2024/1351, които биха могли да доведат до сериозни отрицателни последици за функционирането на системата.

В допълнение към солидарния резерв с Пакта се създава **постоянен инструментариум на ЕС за подкрепа в областта на миграцията**, състоящ се от предоставянето на оперативна и техническа помощ от съответните органи, служби и агенции на Съюза; подкрепа, предоставяна от фондовете на Съюза и посредством други източници на финансиране; дерогации в достиженията на правото на Съюза за реагиране по отношение на конкретни предизвикателства, свързани с миграцията; активиране на Механизма за гражданска защита на Съюза; мерки за улесняване на дейностите по връщане и реинтеграция; засилени действия и междусекторни дейности във външното измерение на миграцията; активизиране на дипломатическите и политическите контакти; координирани комуникационни стратегии; подкрепа за ефективни и основани на правата на човека политики в областта на миграцията в трети държави или насърчаване на законната миграция и добре управляваната мобилност. Инструментариумът на ЕС за подкрепа в областта на миграцията е на разположение на държавите членки и може да се адаптира към специфичните им нужди.

Това е особено важно за държавите членки, изложени на риск от миграционен натиск, които ще могат да се възползват от приоритетен достъп до този инструментариум за подкрепа. Комисията ще предоставя финансова подкрепа и ще координира с агенциите евентуалното приоритизиране на предоставянето на оперативна подкрепа.

Изпълнение на Пакта — актуално състояние

От влизането в сила на Пакта през юни 2024 г. и след приемането на общия план за изпълнение държавите членки, подкрепени от Комисията и съответните агенции на Съюза, ускориха усилията си, за да превърнат законодателното споразумение в реалност и за да гарантират, че техните национални системи за убежище, приемане и миграция ще бъдат готови за пълното прилагане на Пакта до юни 2026 г. Същевременно е налице обща нужда от ускоряване на темпа на тези реформи.

След първоначалната фаза, която доведе до разработването на националните планове за изпълнение и съответните правила за управление, вниманието, както в Съюза, така и на национално равнище, беше изместено. Понастоящем то е насочено към **адаптирането на законодателството, практическото привеждане в действие и осигуряването на ресурси за реформи.**

От последния доклад насам са изпълнени **важни етапни цели** на всички равнища. Те включват разработването на национални стратегии и планове за действие при непредвидени ситуации, адаптиране на националните правни рамки и приемането на Регламента за изпълнение на Комисията за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2024/1351¹². Броят на държавите членки, които са на път да изпълнят целите си за **адекватен капацитет** за новата гранична процедура, се е увеличил и е започнало тестване на Евродак.

В същото време **оставащите предизвикателства стават все по-ясни**. Това важи в особена степен за прилагането на Евродак, създаването на процедурата на границата и необходимостта от своевременно създаване на необходима инфраструктура, нужди от персонал и административни договорености. Скоро в целия Съюз ще бъдат финализирани договореностите за скрининг и капацитетът за приемане ще бъде адаптиран към новата рамка, като се гарантира достатъчен капацитет и адекватни стандарти. Макар че повечето държави членки вече са направили това, трябва да бъдат сключени оставащите договорености, свързани с наблюдението на основните права и правните консултации.

Комисията и всички държави членки трябва да продължат да работят заедно, за да гарантират ефективното привеждане в съответствие на финансовото програмиране с националните планове и осигуряването на достатъчно ресурси за ключовите елементи на новата рамка, независимо дали със средства на Съюза или с национални средства.

В приложението може да бъде намерено подробно актуално състояние на изпълнение на Пакта.

¹² Регламент за изпълнение на Комисията за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета относно управлението на убежището и миграцията и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1560/2003 на Комисията.

III. Стратегическа картина на състоянието в областта на миграцията, приемането и убежището

Доказателствата в настоящия доклад са в основата на решението на Комисията, с което се определя миграционната ситуация в държавите членки, и на предложението на Комисията за Решение за изпълнение на Съвета за създаване на годишния солидарен резерв, необходим за справяне с миграционната ситуация. В този контекст в доклада се предоставя всеобхватна и стратегическа картина на състоянието, която служи и като инструмент за ранно предупреждение и осведоменост за Съюза в областта на миграцията и убежището.

Стратегическата картина на състоянието се състои от: а) **анализ** на основните развития в областта на убежището, приемането и миграцията в Съюза и във всички държави членки през 12-месечния период между 1 юли 2024 г. и 30 юни 2025 г.; и б) **прогноза** за 2026 г. и информация относно равнището на **подготвеност** в Съюза и в държавите членки за реагиране и адаптиране към очакваните тенденции. Обзорът в настоящия доклад включва и констатации от извършеното от Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) наблюдение и изготвената оценка в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/922¹³.

Той се основава на количествени и качествени данни и на информацията, предоставена от държавите членки, съответните агенции на Съюза¹⁴ и Европейската служба за външна дейност. Анализът и прогнозата се основават и на резултатите от редовния обмен в рамките на мрежата на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията¹⁵.

В настоящия доклад е включена стратегическата картина на състоянието, допълнена от работен документ на службите на Комисията, съдържащ статистическата разбивка в подкрепа на анализа в доклада, работен документ на службите на Комисията,

¹³ Резултатите от наблюдението, извършено от Агенцията в областта на убежището, както и от наблюдението, извършено в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356, посочено в член 9, буква д) от Регламент (ЕС) 2024/1351, не са налични, тъй като тези механизми за наблюдение все още не функционират.

¹⁴ Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (EUAA), Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол), Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex), Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA), Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA).

¹⁵ Мрежата на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията, която е един от ранните резултати на Пакта, представлява оперативната рамка, обединяваща съответните заинтересовани страни от ЕС, за да наблюдават и предвиждат миграционните потоци и ситуации. Тя е създадена с Препоръка (ЕС) 2020/1366 на Комисията от 23 септември 2020 г. относно механизъм на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията, [EUR-Lex - 32020H1366 - BG - EUR-Lex](#).

предоставящ подробна информация в подкрепа на анализа¹⁶, както и работен документ на службите на Комисията, съдържащ подробности за прогнозата за 2026 г.¹⁷

а. Анализ на положението в областта на убежището, приемането и миграцията между юли 2024 г. и юни 2025 г.

Като цяло между юли 2024 г. и юни 2025 г. **миграционната ситуация в Съюза е продължила да се подобрява** в сравнение с предходните години. Незаконно пристигащите в ЕС, молбите за международна закрила и неразрешените движения са намалели¹⁸ — стабилна тенденция, наблюдавана от 2024 г. насам. Това се дължи и на съвместните усилия на Комисията и държавите членки за засилване на сътрудничеството с държавите на произход и транзитно преминаване и укрепване на външните граници на Съюза.

Незаконна миграция по външните граници на Съюза¹⁹

Незаконните преминавания на границите (НПП)²⁰ по външните граници на Съюза **са намалели с 35 % в сравнение с периода юли 2023 г. — юни 2024 г.** Наблюдавани са низходящи тенденции по повечето миграционни маршрути, включително по тези, през които се извършват повечето НПП към Съюза.

¹⁶ SWD(2025) 790 Supporting the analysis of the asylum, reception and migration situation in the Union and in the Member States (Подпомагане на анализа на положението в областта на убежището, приемането и миграцията в Съюза и в държавите членки) и SWD(2025) 793 Statistical breakdown supporting the analysis of the asylum, reception and migration situation in the Union and in the Member States (Статистическа разбивка в подкрепа на анализа на положението в областта на убежището, приемането и миграцията в Съюза и в държавите членки), са обозначени като чувствителни, тъй като съдържат данни, които не трябва да се разкриват публично предвид детайлността на информацията в тях и риска от възпрепятстване на оперативните дейности на агенциите на Съюза и Комисията.

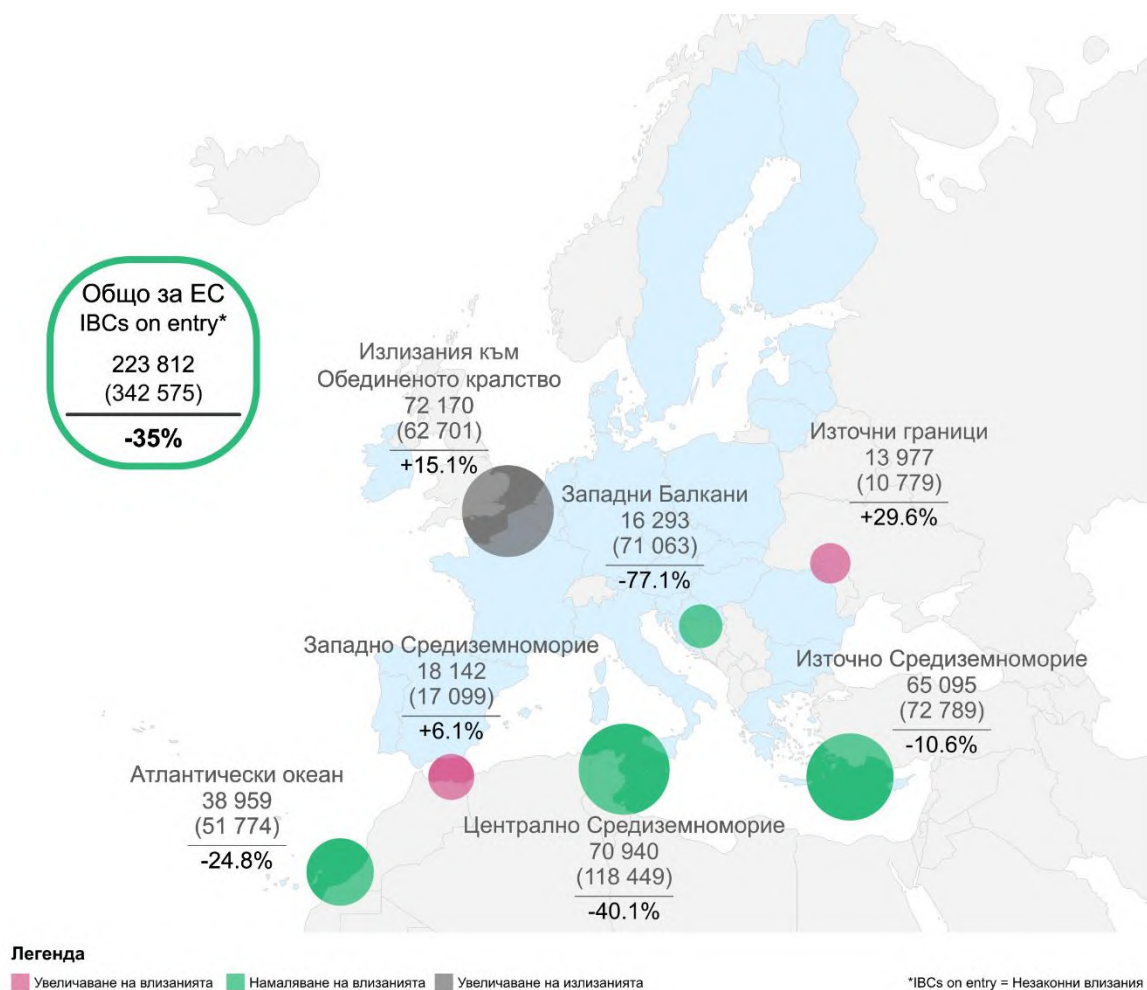
¹⁷ SWD(2025) 791, Projection pursuant to Article 9(3)(b) of Regulation (EU) 2024/1351 of the European Parliament and of the Council for the year 2026 (Прогноза за 2026 г. съгласно член 9, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета), класифициран като „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“.

¹⁸ Тъй като настоящия доклад обхваща периода от 1 юли 2024 г. до 30 юни 2025 г., сравнението с предходната година („предходния отчетен период“) се отнася до 12-месечния период между 1 юли 2023 г. и 30 юни 2024 г.

¹⁹ Анализът на настоящия раздел се основава на данните на Frontex.

²⁰ Броят на незаконните преминавания на границите (НПП) се отнася до броя на гражданите на трети държави или на асоциираните към ЕС/Шенген държави, разкрити от органите на държавите членки при влизане или при опит за незаконно излизане от територията между граничните контролно-пропускателни пунктове (ГКПП) на външните граници. Възможно е обаче гражданин на трета държава да бъде засечен повече от веднъж при незаконно влизане/излизане от територията на държава членка.

Фигура 1 — Незаконни преминавания на границите по миграционни маршрути²¹

Източник: разработка на JRC въз основа на данни на Frontex

Макар че миграционната ситуация в **Гърция** е останала като цяло стабилна, страната е регистрирала най-голям брой НПГ спрямо своя БВП и население²², както и по-голямата част от НПГ по маршрута през Източното Средиземноморие (над 60 000 НПГ), предимно от Турция и Либия, със значително увеличение на пристигащите, регистрирани на остров Крит. В **Кипър** НПГ са намалели значително — главно поради по-малкия брой на напускащите от Сирия и Ливан — включително поради падането на режима на Асад и засиленото взаимодействие с ливанските органи. Спрямо своя БВП и население обаче Кипър все още се нарежда на трето място в Съюза по отношение на незаконно пристигащите — почти 3 000 НПГ. В **България** НПГ са намалели слабо, като незаконно пристигащите са от Турция.

²¹ В тази карта са включени маршрути с повече от 500 незаконни преминавания на границите.

²² Изчислено чрез сравняване на дела на всяка държава членка за този показател с нейния дял от БВП и населението. Делът на БВП и населението за всяка държава членка се изчислява в съответствие с референтния ключ, посочен в член 66 от Регламент (ЕС) 2024/1351, като се използват данни на Евростат.

В **Италия и Испания**, броят на НПП е намалял в сравнение с периода юли 2023 г.— юни 2024 г., макар че числата остават високи в абсолютно изражение. Заминаванията към Италия са намалели, отчасти поради засиленото сътрудничество с тунизийските власти²³ и по-строгия граничен контрол на турската граница. Броят на лицата, напускащи Либия, е останал висок и допълнително се е увеличил, тъй като контрабандни мрежи са се възползвали от нарастващата нестабилност в региона. НПП към Испания са намалели поради по-малкия брой пристигащи по маршрута през Атлантическия океан до Канарските острови, след засилено двустранно сътрудничество и сътрудничество на Съюза със западноафриканските държави, по-специално с Мавритания²⁴ и Сенегал. Засиленото наблюдение на границите в Мавритания и в Сенегал е накарало контрабандистите да пренасочват заминаващите през Гвинея Бисау, Гвинея и Гамбия. Основната отправна точка по маршрута през Западното Средиземноморие е била Алжир — 79 % от НПП по маршрута — като е регистрирано увеличение на НПП към Балеарските острови. Заминаванията от Мароко са намалели значително в резултат на засиленото двустранно сътрудничество с Испания и засиленото наблюдение на границите.

По протежението на **Ламанша** заминаванията от Франция към Обединеното кралство (НПП при излизане) са се увеличили с 15 % в сравнение с периода юли 2023 г.— юни 2024 г. Въпреки че благодарение на усилията за управление на границите във Франция са предотвратени 40 % от над 72 000 регистрирани НПП на излизане от Франция към Обединеното кралство, успешните преминавания (пристигания в Обединеното кралство) все пак са се увеличили с около 35 % в сравнение с периода юли 2023 г. — юни 2024 г.

В региона на **Западните Балкани** незаконно пристигащите са намалели значително в сравнение с периода юли 2023 г.—юни 2024 г. Изпълнението на плана за действие на ЕС за Западните Балкани²⁵ е осигурило политическа, финансова и оперативна подкрепа за управлението на миграцията в региона²⁶. Засиленият полицейски контрол, с който се пресичат дейностите по контрабанда на мигранти, както и намаляването на НПП по маршрута през Източното Средиземноморие, също са допринесли за намаляване на броя на пристигащите незаконно. Коридорът през Босна и Херцеговина и Хърватия продължава да е най-използваният, макар и с по-малко НПП в сравнение с периода юли 2023 г.—юни 2024 г. Засилената миграционна дейност по този коридор се наблюдава от края на октомври 2023 г., след като контрабандистите пренасочиха дейността си към този граничен участък с цел да избегнат засилените полицейски

²³ Меморандум за разбирателство за стратегическо и глобално партньорство между Европейския съюз и Тунис, подписан през юли 2023 г.

²⁴ Съвместна декларация за установяване на партньорство в областта на миграцията между Ислямска република Мавритания и Европейския съюз, стартирано през март 2024 г.

²⁵ План за действие на ЕС за Западните Балкани от 5 декември 2022 г., на разположение на адрес https://home-affairs.ec.europa.eu/eu-action-plan-western-balkans_en.

²⁶ През юни 2025 г. с Босна и Херцеговина беше подписано споразумение за статута от ново поколение, с което на постоянния корпус на Frontex се предоставя възможност да работи заедно с местните органи за управление на границите с изпълнителни правомощия, което позволява целият регион на Западните Балкани (с изключение на Косово — наименование, използвано без да се засягат позициите относно статута и в съответствие с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно декларацията за независимост на Косово) да попадне в обхвата на такива споразумения и последващи разполагания.

операции в Сърбия. През отчетния период **Хърватия** е регистрирала 76 % от пристиганията в региона — над 12 000 НППГ — като това е вторият най-висок брой на НППГ на равнището на Съюза спрямо БВП и населението.

По **източната граница на Съюза** броят на НППГ е останал нисък и относително стабилен. Повечето от тези НППГ са включвали украински граждани, преминаващи незаконно в Румъния и търсеци временна закрила. Действията от страна на Русия и Беларус продължават да оказват влияние върху миграционната динамика по източната граница, особено в **Полша, Латвия, Литва, Финландия и Естония**. В отговор на продължаващите спонсорирани на държавно равнище опити за превръщане на миграцията в оръжие те са засилили граничния контрол, като са намалили броя на НППГ от Беларус (1 421 НППГ, от които 82 % към Полша). Рискът от използване на миграцията като оръжие остава сериозно предизвикателство пред миграцията и сигурността, което допринася за спорадичните случаи на насилие при опити за преминаване на границата. Полша е създавала буферна зона по границата си и временно ограничава правото на кандидатстване за международна закрила на тази граница, като се прави изключение за уязвимите групи. Освен това Латвия и Литва са засилили мерките за наблюдение на границата си с Беларус. Естония е засилила мерките за управление на границата с Русия, докато от ноември 2023 г. Финландия е затворила пропускателните си пунктове с Русия в отговор на опитите на Русия да използва миграцията като оръжие. Оттогава насам миграционната ситуация по границата с Русия, включително границата с Естония, остава сравнително спокойна.

Между юли 2024 г. и юни 2025 г. на над 110 000 души е било **отказано влизане** по външните граници на Съюза, главно на сухопътните (55 %) и въздушните (41 %) граници. Повечето откази за влизане се дължат на липсващи или невалидни документи²⁷. Полша, Хърватия, Франция и Румъния са регистрирали най-висок брой откази в абсолютни стойности, докато Хърватия, Латвия и Естония са издали най-много откази спрямо своя БВП и население. Повечето откази за влизане са се отнасяли до украинци²⁸, албанци, молдовци и турци.

Както се подчертава в Доклада за състоянието на Шенген за 2025 г., необходими са постоянни усилия за укрепване на **качеството и устойчивостта на външните граници на Шенгенското пространство**, особено с оглед на все по-големите заплахи за сигурността²⁹. Резултатите от оценката на уязвимостта на Frontex за 2025 г. бяха окуражаващи³⁰. В оценката обаче се подчертава и че капацитетът за управление на миграцията по границите в някои държави членки трябва да бъде допълнително укрепен, включително чрез разпределяне на подходящи човешки ресурси за извършване на скрининг и разбор. В същото време гарантирането на зачитането на основните права по

²⁷ Това включва случаи, в които граждани на трети държави са превишили разрешения 90-дневен престой в рамките на 180-дневен период или са нямали валидна виза или разрешение за пребиваване.

²⁸ Украинци без валидни разрешения или които не попадат в обхвата на временната закрила.

²⁹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Доклад за състоянието на Шенген за 2025 г.“, [EUR-Lex - 52025DC0185 - BG - EUR-Lex](#).

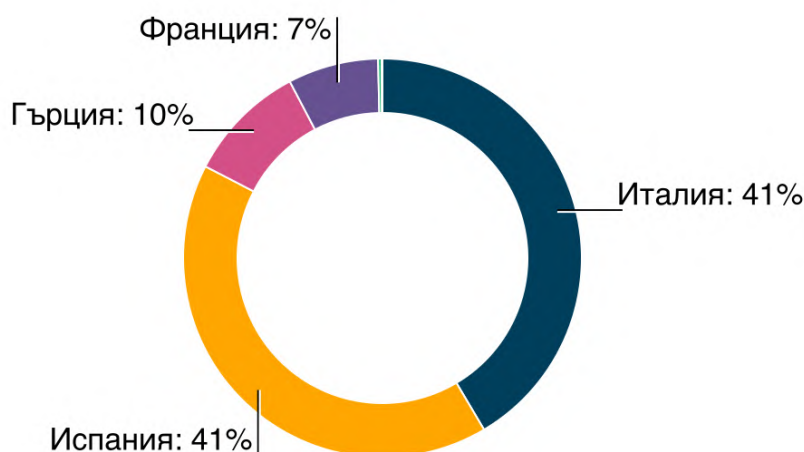
³⁰ Както съобщава Frontex, общият брой на установените уязвимости, свързани с капацитета и готовността на граничния контрол в държавите членки, показва съответна обща тенденция на намаляване: [Оценката на уязвимостта от 2025 г. показва окуражаващи резултати](#).

границите продължава да бъде общо предизвикателство, особено в контекста на използването на миграцията като оръжие.

Пристигания по море след операции по търсене и спасяване³¹

Броят на граждани на трети държави, свалени на брега в Съюза след **операции по търсене и спасяване** (ТиС), е намалял с 36 % в сравнение с периода юли 2023 г.— юни 2024 г. От 1 юли 2024 г. до 30 юни 2025 г. близо 97 000 души са свалени на брега в Съюза след операции по търсене и спасяване. **Над 80 %** от лицата, свалени на брега в Съюза, са слезли в **Италия и Испания**.

Фигура 2 — Лица, свалени на брега, след операции по търсене и спасяване

Източник: разработка на JRC въз основа на данни на Frontex

Оказването на помощ на всяко лице, изпаднало в беда в морето, е правно задължение за държавите членки, установено както в международното право, така и в правото на Съюза³². Опитите да се достигне Европейският съюз с негодни за плаване по море плавателни съдове продължават да водят до гибелта на мигранти в морето, като през отчетния период е съобщено за най-малко 3 000 души, загинали или изчезнали в морето. Маршрутите през Централното Средиземноморие и през Атлантическия океан продължават да бъдат най-смъртоносните морски пътища към Съюза³³. Прекосяванията на морето в малки лодки от **Франция** до Обединеното кралство през **Ламанша**, които са улеснени от мрежите за контрабанда, представляват сериозно предизвикателство за френските органи, участващи в операции по търсене и спасяване. С цел да се затруднят органите чрез мрежите за контрабанда са организирани едновременни отплавания в

³¹ Анализът в настоящия раздел се основава на данни на Frontex.

³² Препоръка на Европейската комисия от 2020 г. относно операциите по търсене и спасяване (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1365>), и особено препратките в съображения 5 и 7; Насоки на Европейската комисия относно прилагането на правилата на ЕС за определяне и предотвратяване на подпомагането на незаконното влизане, транзитно преминаване и пребиваване ([eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC1001\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC1001(01))), и по-специално точки 4 и 5.

³³ Данни |Проект за изчезнали мигранти, източник: MOM.

пренаселени лодки, което е довело до свалянето на брега на около 7 000 души във Франция след операции по търсене и спасяване.

Международна закрила и временна закрила в Съюза³⁴

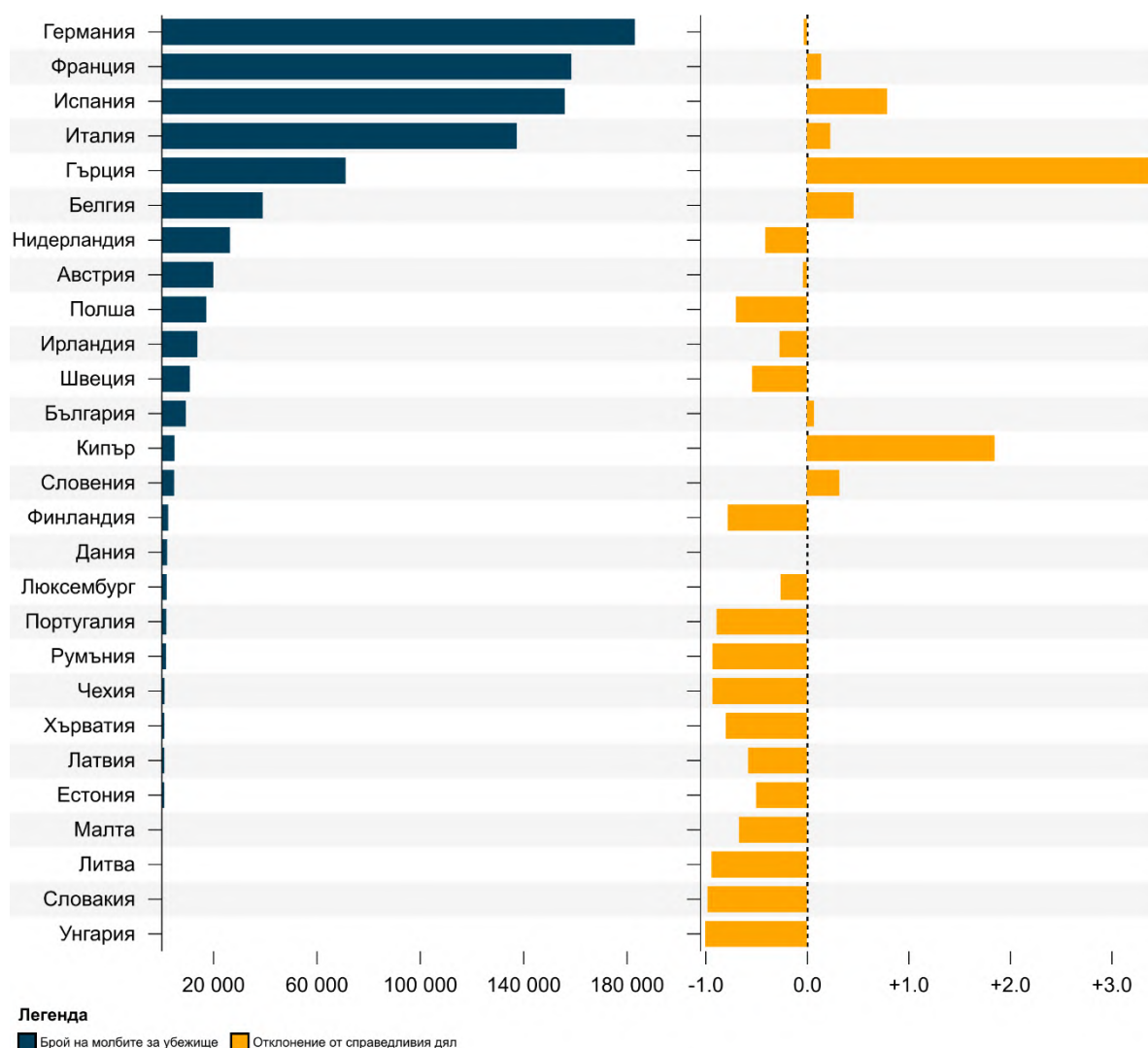
Молбите за международна закрила в Съюза са намалели с 21 % в сравнение с периода юли 2023 г.—юни 2024 г., макар че като цяло броят им е останал висок с 871 000 подадени молби в Съюза. Намалението се дължи главно на по-малкото незаконно пристигачи и рязкото намаляване на молбите от сирийски граждани. **Държавите членки са издали 271 000 решения за предоставяне на статут на международна закрила,³⁵ което представлява намаление с 20 % в сравнение с периода юли 2023 г.—юни 2024 г.³⁶ Гърция, Австрия и Кипър са били основните държави членки, предоставящи международна закрила, спрямо БВП и населението. В абсолютни стойности Германия, Франция и Гърция са издали най-много положителни решения по молби за международна закрила, докато Испания е държавата с най-много случаи на предоставен хуманитарен статут, най-вече на венецуелци и колумбийци.**

³⁴ Анализът на международната закрила и временната закрила се основава съответно на данни на EUAA и на Евростат.

³⁵ Включително решения на първа инстанция и решения по обжалвания или преразглеждания, предоставящи статут на бежанец съгласно Женевската конвенция и статут на субсидиарна закрила.

³⁶ Процентът на признаване на молби за международна закрила на първа инстанция е намалял до 31 %, главно поради по-малко положителни решения, издадени на сирийски, афганистански и иракски граждани.

Фигура 3 — Молби за международна закрила от държавите членки в абсолютни стойности, както и на глава от населението и БВП³⁷

Източник: разработка на JRC въз основа на данни на EUAA и данни на Евростат (БВП и население)

Гърция и Кипър са получили най-голям брой заявления на равнището на Съюза спрямо техния БВП и население. В абсолютни стойности Германия е получила най-голям брой молби за международна закрила, въпреки намалението от 40 % спрямо периода юли 2023 г.—юни 2024 г., следвана от Франция, Испания и Италия. Пътуващите без виза в Съюза венецуелци са подали рекорден брой молби за международна закрила, най-вече в Испания. Броят на подалите молба афганистански граждани е по-малък, но те се нареждат на трето място сред националностите, подали молба за убежище. **Молбите от непридружени ненавършили пълнолетие лица също са намалели с 25 % и представляват 3 % от общия брой.** Гърция, България и Кипър са получили най-много заявления от непридружени ненавършили пълнолетие лица на равнището на Съюза спрямо БВП и населението, като броят на ненавършилите пълнолетие от Египет, които

³⁷ Изчислено чрез сравняване на дела на всяка държава членка за този показател с нейния дял от БВП и населението. Делът на БВП и населението за всяка държава членка се изчислява в съответствие с референтния ключ, посочен в член 66 от Регламент (ЕС) 2024/1351, като се използват данни на Евростат.

Между юли 2024 г. и юни 2025 г. все по-голям брой украински граждани, търсещи дългосрочен статут на закрила, са подали молби за международна закрила в Съюза, по-специално във Франция и в Полша.

Държавите членки са изправени пред множество предизвикателства при интегрирането на лицата, на които е предоставена временна и международна закрила. Както е посочено в междинния преглед на Плана за действие за интеграция и приобщаване за периода 2021—2027 г., продължават да съществуват предизвикателства, особено в областта на жилищното настаняване, образованието и пазара на труда³⁸. Обикновено мигрантите, търсещи международна закрила или присъединяващи се към членове на семейството си имат по-ниски равнища на заетост в сравнение с трудовите мигранти. Освен това дългосрочните проучвания показват, че търсещите убежище постигат резултати на пазара на труда, сравними с тези на гражданите на съответната държава, едва след 10-годишен период на пребиваване. Предоставянето на подходящо настаняване продължава да бъде предизвикателство: Проучванията показват, че през 2023 г. повече от един на всеки шест мигранти в Съюза е живял в пренаселени жилища (+70 % в сравнение с родените в ЕС)³⁹. Тези фактори оказват отрицателно въздействие върху резултатите от интеграцията, като оказват допълнителен натиск върху системите за социална закрила и върху функционирането на системата за приемане.

Над 75 % от лицата, които се ползват от временна закрила, са жени и деца. Настаняването и социалната подкрепа се различават в отделните държави членки. Повечето държави членки са започнали да насърчават самостоятелността и икономическата независимост чрез постепенно предоставяне на по-ограничена подкрепа за жилищно настаняване и осигурителни плащания, като същевременно са инвестирали в мерки за интеграция. Предприетите от държавите членки различни мерки са допринесли за подобряване на интеграцията на пазара на труда, макар че тази интеграция все още е по-сложна за жените, поради специфични пречки⁴⁰. Образованието на разселените деца от Украйна се различава, а равнищата на посещаемост на училище варират, като все още са налице специфични предизвикателства за децата с увреждания.

Неразрешени движения в рамките на Съюза⁴¹

Няколко държави членки бяха изправени пред голям брой неразрешени движения на мигранти и кандидати за международна закрила в рамките на Съюза. Съгласно

³⁸ Работен документ на службите на Комисията относно междинния преглед на Плана за действие на Комисията относно интеграцията и приобщаването за периода 2021—2027 г., придружаващ документа Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Актуално състояние на изпълнението на Пакта за миграцията и убежището“, SWD(2025)162 final, [EUR-Lex - 52025SC0162 - EN - EUR-Lex](https://eur-lex.europa.eu/lexUri.do?uri=CELEX:52025SC0162:EN:EUR-Lex).

³⁹ ОИСП/Европейска комисия (2023 г.), Indicators of Immigrant Integration 2023: Settling In (Показатели за интеграция на имигрантите за 2023 г.: установяване в чужбина), OECD Publishing, Париж, <https://doi.org/10.1787/1d5020a6-en>.

⁴⁰ Върховен комисариат за бежанците на ООН, „*A poverty assessment of Ukrainian refugees in neighbouring countries*“ (*Оценка на бедността на украинските бежанци в съседните държави*), 17 март 2025 г., стр. 14.

⁴¹ Анализът на неразрешените движения се основава на данни на EUAA и на eu-LISA.

Регламент (ЕС) 604/2013 („Регламент Дъблин III“)⁴² кандидат за международна закрила не може да избира държавата членка, компетентна за разглеждането на молбата му. Преместванията от една държава членка в друга и недостатъците при прилагането на правилата за компетентност на Регламент (ЕС) 604/2013 оказват особен натиск върху системите за убежище, миграция и приемане на основните държави на местоназначение.

Макар че няма точни данни за неразрешените движения, непреки показатели показват мащаба и посоката на тези движения в рамките на Съюза⁴³. С новия Регламент за Евродак и новата база данни Евродак ще се предостави възможност за по-точно наблюдение на неразрешените движения⁴⁴. Към настоящия момент наличните данни от Евродак показват, че **неразрешените движения в рамките на Съюза са намалели с около 25 %** в сравнение с периода юли 2023 г.—юни 2024 г.⁴⁵, най-вече след общото намаляване на незаконно пристигащите. Въпреки това намаление неразрешените движения все още представляват предизвикателство за основните държави на местоназначение. Неразрешените движения обикновено са се осъществявали от държавите на първо влизане в Съюза към държавите членки в северозападната част на Съюза. В абсолютни стойности Гърция, Германия, Хърватия, Италия и Франция са основните държави на заминаване, докато Германия, Франция, Белгия, Италия и Нидерландия са държавите, приемащи най-много неразрешени движения. Основните маршрути, по които се регистрират най-много неразрешени движения, са били от Гърция към Германия, от Хърватия към Германия, от Италия към Германия и от Италия към Франция.

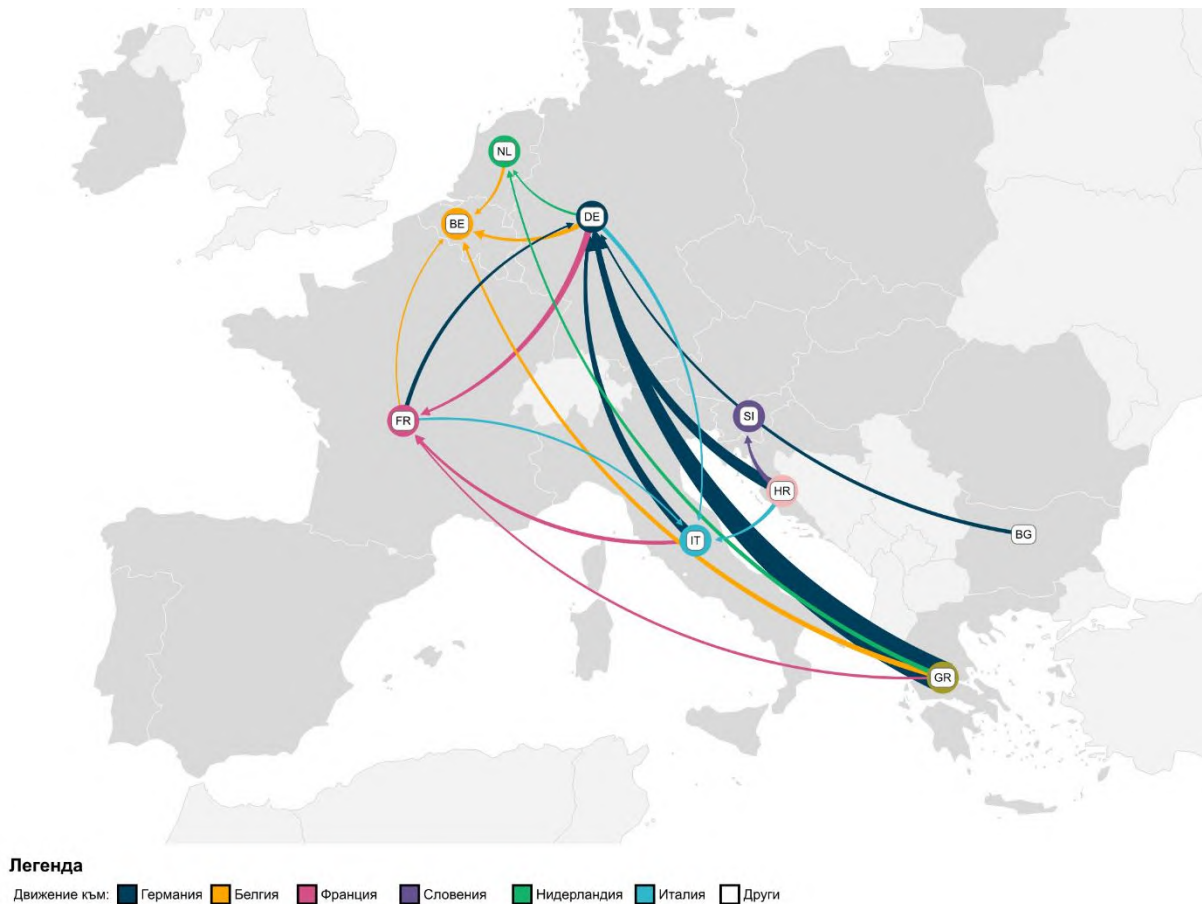
⁴² Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (преработен текст) (ОВ L 180, 29.6.2013 г., [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/604/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2013/604/oj)).

⁴³ Непреките показатели включват данни, събрани за наблюдение на функционирането на Регламент (ЕС) 604/2013 (статистиката съгласно Регламента „Дъблин“) и данни, съхранявани в Евродак — базата данни за пръстови отпечатъци на ЕС (създадена с Регламент (ЕС) № 603/2013), в която се съхраняват и сравняват пръстови отпечатъци на лица, подали молба за убежище или задържани при незаконно преминаване на външните граници на Шенгенското пространство.

⁴⁴ Регламент (ЕС) 2024/1358 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за създаване на системата Евродак за сравняване на биометрични данни с цел ефективно прилагане на регламенти (ЕС) 2024/1351 и (ЕС) 2024/1350 на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2001/55/ЕО на Съвета и установяване на самоличността на незаконно пребиваващи граждани на трета държава и лица без гражданство и относно искания за сравняване с данните в Евродак, отправени от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането, за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>.

⁴⁵ Отчетени са 398 000 положителни резултати от Евродак за чуждестранни лица (когато и държавата на заминаване, и държавата на местоназначение са държави членки), което е с 27 % по-малко отколкото през периода юли 2023 г.—юни 2024 г.

Фигура 5 — Карта на неразрешените движения въз основа на положителни резултати от Евродак (маршрути с повече от 6000 положителни резултати)⁴⁶

Източник: разработка на JRC въз основа на данни на EU-LISA

При допълването с данни, събрани с цел наблюдение на функционирането на Регламент 604/2013 (статистиката съгласно Регламента „Дъблин“)⁴⁷, **най-засегнатите държави спрямо БВП и населението са Словения, Белгия, Люксембург, Германия, Хърватия и Австрия.** Редица държави членки не отправят искания, тъй като често пъти те не водят до физическо прехвърляне на лицето. Освен това процентът на изпълнение на прехвърлянията продължава да е много нисък — 19 %⁴⁸. Оперативните пречки и пречките, свързани с капацитета, пред които са изправени приемащите и прехвърлящите държави членки, също са намалили процента на изпълнение: липсата на достатъчно

⁴⁶ На картата са показани основните маршрути на неразрешени движения, както се вижда от положителните резултати от Евродак. Върхът на стрелките показва посоката на движенията, докато ширината на стрелките отразява броя на положителните резултати.

⁴⁷ Броят на изходящите искания за обратно приемане и изходящите искания за поемане на отговорност въз основа на незаконно влизане и престой е бил около 93 000 през отчетния период.

⁴⁸ Съотношението на прехвърлянията след одобрени искания следва да се използва с повишено внимание с цел да се оцени способността на държавата членка да осъществява успешно прехвърляния поради липсата на група данни и предвид вероятността от значителен интервал от време между одобрено искане за прехвърляне и физическото прехвърляне. Това забавяне във времето изкривява изчисляването на ставките, в случай че броят на приетите искания не е стабилен във времето.

жилища, лошите материални условия за прием и ограничените възможности за ранна интеграция са повлияли на броя на осъществените прехвърляния. Германия е извършила и получила най-голям брой прехвърляния, следвана от Франция и Нидерландия. Броят на прехвърлянията в Хърватия от други държави членки спрямо нейния БВП и население е най-голям. Гърция и Италия са отчели много нисък брой прехвърляния в сравнение с броя на положителните решения, които са предоставили по исканията, получени от други държави членки⁴⁹.

Увеличаването на общия брой прехвърляния, възобновяването на прехвърлянията към държавите членки, които не приемат прехвърляния, не поемат отговорност или не приемат искания за обратно приемане, и преодоляването на недостатъците в националните системи за приемане са от решаващо значение за осигуряване на ефективното функциониране на системата, намаляване на стимулите за неразрешени движения и поддържане на баланса между отговорност и солидарност. Макар че с влизането в сила на Пакта се предвижда значително подобряване на осъществяването на прехвърлянията, от държавите членки се очаква незабавно да изпълнят изцяло съществуващите правила.

Приемане⁵⁰

Въпреки значителните усилия за подобряване на събирането на данни относно приемането, статистическите данни не са напълно съпоставими и остават непълни. Това води до фрагментирана картина и възпрепятства окончателната оценка на натиска върху системите за приемане⁵¹. Продължава работата по подобряване на качеството на тези данни.

Въз основа на наличните данни⁵² държавите членки са приели **в националните си системи за приемане около 1 394 000 лица**, най-вече в Германия, Италия, Франция, Нидерландия и Австрия. Спрямо своя БВП и население **Германия, Люксембург, Австрия и Ирландия**⁵³ са имали най-много настанени лица в своите системи за

⁴⁹ Данните, събрани за наблюдение на функционирането на Регламент (ЕС) 604/2013 (статистиката съгласно Регламента „Дъблин“), включват броя на исканията, изпратени и получени от една държава членка до/от друга по процедури за обратно приемане и поемане на отговорност, взетите по тези искания решения, както и броя на издадените и изпълнените решения за прехвърляне.

⁵⁰ Анализът на приемането се основава на данни на EUAA.

⁵¹ Комисията и EUAA определиха „поетапен подход“, при който държавите членки са задължени да докладват данни за приемането поне по два основни показателя: лица в системата за приемане (общ брой лица в системата за приемане, включително разбивка по правен статус на лицата в системата за приемане и брой на непридружените ненавършили пълнолетие лица); и капацитета на системата за приемане (общ брой налични легла в края на отчетния период). От 2027 г. държавите членки трябва да докладват за целия набор от показатели за приемане.

⁵² Тези данни се отнасят само до системата за приемане, която се разбира като съвкупност от мерки, въведени с цел настаняване на кандидати за международна закрила съгласно преработената директива относно условията на приемане.

⁵³ В Ирландия значителна част от кандидатите за международна закрила са влезли в страната незаконно, като са пристигнали главно през сухопътната граница на Обединеното кралство. Това, наред със значителния брой пристигащи лица, на които е предоставена временна закрила, оказва влияние върху ирландската система за убежище и приемане. През отчетния период молбите за международна закрила в Ирландия са 14 000 в сравнение с безпрецедентно високия им брой през предходния отчетен период (18 000). Тази тенденция се наблюдава от началото на 2022 г., наред с голям брой пристигащи от Украйна.

приемане. В докладите на държавите членки не са отчетени лицата, ползващи се с временна закрила, на които е предоставена подкрепа за настаняване извън тази система.

Освен това организацията на системите за приемане в рамките на Съюза се различава: само някои държави членки включват и събират данни за лица с различен правен статус в своята система за приемане, включително лица, на които е предоставена временна закрила, кандидати, получили отказ, или лица, на които е издадена заповед за връщане. Въз основа на това получените временна закрила лица са представлявали между 50 % и 70 % от населението, настанено в националните системи за прием на Австрия, Финландия, Литва, Словакия и Швеция, като същевременно на голям брой лица, получили временна закрила, е била предоставена подкрепа за настаняване извън тази система, по-специално в **Чехия, Полша, Унгария и Румъния**.

В края на юни 2025 г. общата степен на запълване на капацитета на националните системи за приемане в Съюза е била 81 %⁵⁴. Осигуряването на достатъчен капацитет и адекватни условия за приемане е ключов елемент от добре подготвената система за убежище, приемане и миграция, както и за доброто функциониране на правилата за компетентност съгласно Регламент (ЕС) 604/2013. Няколко държави членки са се сблъскали с предизвикателства при осигуряването на достатъчен капацитет в националните си системи за приемане⁵⁵, като същевременно, предвид ограничения брой кандидати, някои държави членки са намалили капацитета си за настаняване, включително Финландия, Дания и Швеция.

Презаселване и хуманитарен прием⁵⁶

Четиринадесет държави членки поеха ангажименти по силата на *ad hoc* схемата на Съюза за презаселване и хуманитарен прием за периода 2024—2025 г. През отчетния период почти 12 000 лица са пристигнали в Съюза по тези пътища. Повече от половината от лицата, на които е предоставена закрила, са били презаселени в **Германия и Франция**, докато **Финландия и Швеция са презаселили най-много лица, получили закрила, спрямо техния БВП и население**. Несигурната обстановка в Близкия изток, особено в Ливан и Сирия, оказва влияние върху програмите за презаселване и хуманитарен прием. Броят на приетите лица е намалял във всички докладващи държави членки с изключение на Нидерландия и Швеция. Сирия е основната държава на произход на приетите лица, следвана от Афганистан, Демократична република Конго, Южен Судан и Еритрея.

Връщане⁵⁷

Между юли 2024 г. и юни 2025 г. държавите членки са издали общо 478 000 заповеди за напускане на граждани на трети държави в Съюза, **което е увеличение с 11 % в сравнение с периода юли 2023 г.—юни 2024 г., дължащо се най-вече на повече заповеди за напускане, издадени заедно с отрицателни решения за предоставяне на**

⁵⁴ В края на юни 2025 г. беше възможно да се изчисли степента на запълване на капацитета за 25 държави членки. Данните, необходими за изчисляване на степента на запълване на капацитета, бяха непълни за Финландия и Португалия.

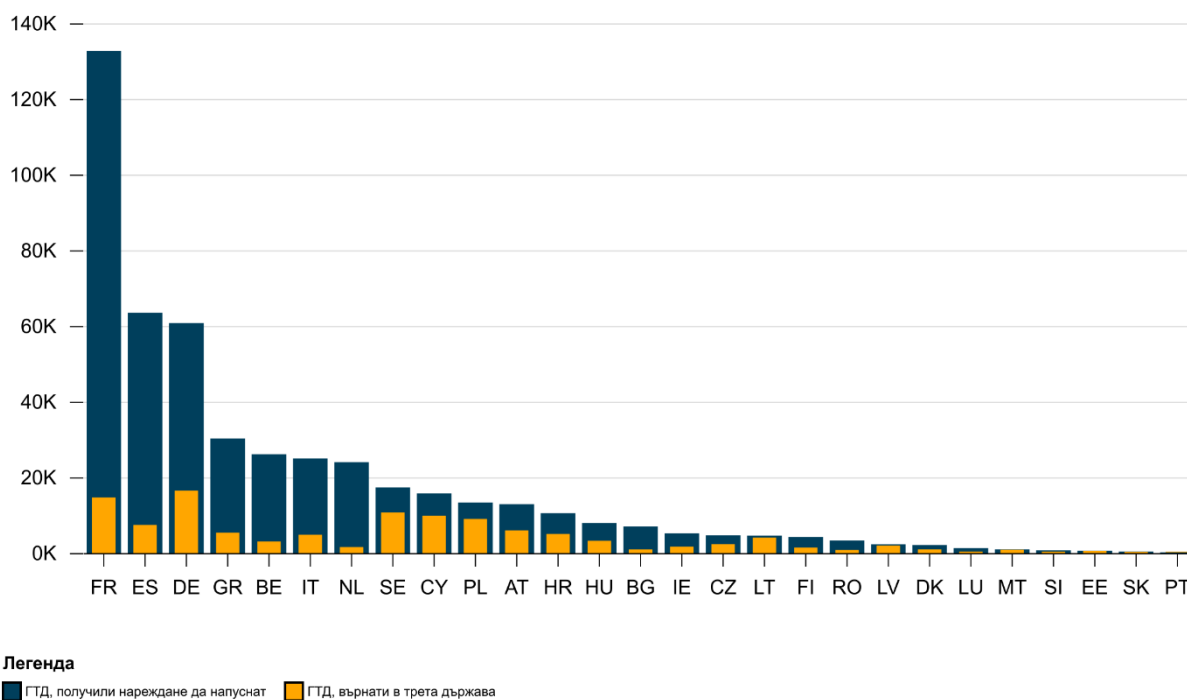
⁵⁵ Такъв е случаят с Белгия, Кипър, Хърватия, Латвия, Литва и Гърция.

⁵⁶ Анализът на презаселването и хуманитарния прием се основава на данни на EUAA.

⁵⁷ Анализът на връщането се основава на данни на Евростат.

убежище. Най-много заповеди са издадени от Франция, Испания и Германия, докато Кипър е издал най-много заповеди за напускане спрямо своя БВП и население, следван от Гърция и Хърватия. Националността на гражданите на трети държави, на които е издадена заповед за напускане, се различава значително в отделните държави членки⁵⁸.

Фигура 6 — Брой заповеди за връщане и върнати граждани на трети държави по държава членка

Източник: разработка на JRC въз основа на данни на Евростат

115 000 незаконно пребиваващи граждани на трети държави са действително върнати в трета държава. Над половината от връщанията са били осъществени само от пет държави членки (Германия, Франция, Швеция, Кипър и Полша). Това представлява увеличение от около 20 % в сравнение с периода юли 2023 г. — юни 2024 г. **Общият процент на връщане обаче остава нисък, което води до натрупване на лица с издадена заповед за напускане, оставащи на територията на Съюза⁵⁹.** Повечето граждани, на които е наредено да напуснат, са граждани на Алжир, Мароко, Сирия, Турция и Афганистан, като броят на сирийците се е увеличил с 14 %. По своята националност върнатите лица са били основно граждани на Грузия, Турция, Албания, Молдова и Колумбия. Това показва, че държавите с най-висок брой граждани на трети държави, на които е наредено да

⁵⁸ Франция е издала най-голям брой заповеди за напускане на граждани на Алжир, Тунис и Мароко; Испания — на граждани на Мали, Сенегал и Алжир, а Германия — на граждани на Сирия, Турция и Афганистан. Кипър е издал най-много заповеди за напускане на граждани на Сирия, Демократична република Конго и Нигерия, Гърция — на граждани на Афганистан, Сирия и Албания, а Хърватия — на граждани на Турция, Непал и Босна и Херцеговина.

⁵⁹ Процентът на връщания в целия ЕС е бил 24 % през отчетния период.

напуснат, не съответстват на държавите с най-голям брой осъществени връщания, с изключение на Турция. Повече от половината от всички връщания са били доброволни, като тази тенденция се засилва. Макар че постоянните усилия за обратно приемане чрез механизма по член 25а от Визовия кодекс и целенасочените действия на координатора на ЕС за връщане по отношение на приоритетни трети държави вече са дали резултати, по-специално по отношение на ключови трети държави като Бангладеш, Ирак и Етиопия,⁶⁰ **специфични пречки продължават да възпрепятстват връщанията**. От съществено значение продължава да бъде предприемането от страна на държавите членки на последващи действия по отношение на заповедите за връщане с искания за обратно приемане до съответните трети държави и систематичното искане на временни документи за пътуване за лица с потвърдено гражданство⁶¹. При тематичната оценка по Шенген за 2024 г. е установен напредък в разработването на национални системи за връщане, като същевременно продължава да се наблюдава неефективност на ключови етапи от процеса,⁶² които оказват влияние върху неразрешените движения, както се вижда от сигналите за връщане в рамките на Шенгенската информационна система (ШИС)⁶³.

Необходими са непрекъснати усилия за създаване на обща система на Съюза за връщане, съчетана с по-ефективно сътрудничество с трети държави. Предложеният регламент относно връщането⁶⁴ ще бъде от основно значение за решаването на тези проблеми и за гарантиране, че връщанията могат да допринесат за постигането на общите цели на политиката на Съюза в областта на миграцията и убежището. Европейският парламент и Съветът се приканват да пристъпят към бързо приемане на тази реформа.

⁶⁰ Механизмът по член 25а от Визовия кодекс допринесе за задействие на благоприятна динамика и конкретен напредък в отношенията с трети държави. Процентът на връщане за Бангладеш се е увеличил от 9 % през 2023 г. на 17 % през 2024 г., а този за Ирак — от 14 % на 31 %. Освен това в случая с Етиопия, за която бяха приети визови мерки през април 2024 г., процентът на връщане се е увеличил през 2024 г. (13 % в сравнение с 11 % през 2023 г.), заедно с подобрена активност на държавите членки по отношение на исканията към Етиопия да приеме обратно своите граждани (повече от четири пъти повече искания за обратно приемане през 2024 г. в сравнение с 2023 г.). Целенасочените действия за връщане по отношение на приоритетни трети държави, инициирани от координатора на ЕС по въпросите на връщането, съсредоточиха и доведоха до съгласуваност на действията на равнището на ЕС, надхвърлящи целта за ръст от 25 % за няколко трети държави.

⁶¹ Според докладваните от Frontex данни държавите членки са подали по-малко искания за документи за самоличност и временни документи за пътуване (–6 %, 68 908 в сравнение със 73 449 през предходния отчетен период).

⁶² Това включва предизвикателства при осигуряването на процес на безпрепятствено връщане поради неефективност на ключови етапи, включително системата за обжалване, ефективно установяване на самоличността на лицата преди връщане и достатъчно наблюдение на спазването на задължението за връщане. Тематичната оценка по Шенген за 2024 г. показва също, че оперативното прилагане на сигналите за връщане в рамките на Шенгенската информационна система от всички национални органи трябва да бъде подобро, за да се постигне по-ефективно вземане на решения в процедурите по връщане.

⁶³ През отчетния период близо 54 600 души, за които са подадени сигнали за връщане в ШИС, са били идентифицирани в държави членки, различни от държавата, която е създала сигнала („съответствия в ШИС“). От тях около 33 600 са били граждани на трети страни, открити при проверки на територията, докато около 16 500 са били заловени при гранични проверки при напускане на ЕС през държава членка, различна от тази, която е подала сигнала.

⁶⁴ COM (2025) 101 final.

б. Прогноза за следващата година и информация за равнището на подготвеност в Съюза

Целта на предложения от Комисията **солидарен резерв** е да се отговори на нуждите на държавите членки, определени в решението на Комисията като подложени на миграционен натиск. Съгласно член 12 от Регламент (ЕС) 2024/1351 при определянето на тези нужди Комисията следва да вземе предвид основните констатации от настоящия доклад, включително както въздействието на миналите тенденции върху съответните държави членки, така и прогнозата за следващата година⁶⁵. Тази стратегическа картина служи като инструмент за ранно предупреждение за Съюза, спомага за предвиждане на възможни промени в миграционната ситуация и определяне на начина, по който биха могли да повлияят на нуждите на държавите членки, подложени на миграционен натиск, и на Съюза като цяло.

Прогнозата се основава на методиката, разработена от научната служба на Комисията — Съвместния изследователски център (JRC) — и е изпитана чрез мрежата на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията.

Съгласно прогнозата се очаква като цяло **незаконно пристигащите на равнището на Съюза да намалееят по всички основни миграционни маршрути през 2026 г. в сравнение с 2024 г.**⁶⁶ в съответствие с низходящата тенденция, наблюдавана още през първата половина на 2025 г. Очакваният спад е резултат, наред с други фактори, от активното сътрудничество на Съюза с ключови държави на произход и транзитно преминаване, укрепените системи за убежище и защита на границите, както и засилените действия срещу мрежите за контрабанда на мигранти както в рамките на Съюза, така и в трети държави. Очаква се **маршрутът през Централното Средиземноморие** да остане най-активният маршрут, но се предвижда общият брой да се стабилизира или да намалее допълнително в сравнение с 2024 г. Тази тенденция отразява въздействието на засиленото сътрудничество с държавите партньори в Северна Африка и по-широкия регион. Подобна динамика се очаква и за **маршрутите през Западното Средиземноморие и Атлантическия океан**, където сериозните усилия за наблюдение на точките на заминаване и за разбиване на контрабандни мрежи дават резултати. Развитието по **маршрута през Източното Средиземноморие** ще зависи до голяма степен от променящата се ситуация в Близкия изток, включително нововъзникналите подмаршрути, но общите перспективи сочат към продължаване на започналата още в края на 2024 г. низходяща тенденция, оформена от променящата се регионална динамика и по-слабото присъствие на някои националности. Очаква се пристиганията по **маршрута през Западните Балкани** също да намалееят, като това се подкрепя от по-ефективното разбиване на контрабандни мрежи и засиленото сътрудничество между региона и държавите членки и агенциите на Съюза. Много е вероятно Русия и Беларус да продължат с опитите си да използват миграцията като оръжие срещу Съюза по

⁶⁵SWD(2025) 791, Projection pursuant to Article 9(3)(b) of Regulation (EU) 2024/1351 of the European Parliament and of the Council for the year 2026 (Прогноза за 2026 г. съгласно член 9, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета), класифициран като „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“.

⁶⁶ Тъй като към момента на приемане на доклада не са налични данните за цялата 2025 г., като най-актуалната и пълна годишна референтна точка за контекстуализиране на прогнозата за следващата 2026 г. се използват данните за 2024 г. При анализа обаче е изцяло взета предвид наблюдаваната през 2025 г. тенденция.

маршрута по източната граница; очаква се обаче засиленото управление на границите да намали допълнително незаконните преминавания. Накрая, очаква се ситуацията с незаконните излизания през **маршрута през Ламанша** да остане трудна, макар че се очаква националните мерки във Франция и по-нататъшното взаимодействие с Обединеното кралство да ограничат или да намалят заминаванията.

Очаква се **низходящата тенденция във връзка с молбите за международна закрила**, наблюдавана през 2024 г. и първата половина на 2025 г., да продължи и през 2026 г.

Що се отнася до временната закрила, продължаващата безразборна агресия на Русия срещу Украйна ще продължи да генерира **необходимост от закрила за украинските граждани** и през 2026 г. Регистрациите за временна закрила ще продължат, но броят им ще бъде по-нисък от предишни години.

Тъй като миграционната динамика остава по своята същност несигурна, усилията за засилване на **подготвеността и планирането на действие при извънредни ситуации** в държавите членки и в Съюза продължават да бъдат от решаващо значение. Подходящото планиране на действия при извънредни ситуации е важен компонент на **добре подготвената система за убежище, приемане и миграция**, тъй като с него се повишава устойчивостта и готовността за бързо и ефективно реагиране на промените в миграционната ситуация, като същевременно се гарантира зачитането на индивидуалните права и нужди.

Задълженията относно **планирането на действия при извънредни ситуации** са включени в законодателството на Съюза⁶⁷. Въпреки че повечето държави членки са приели планове за действие при извънредни ситуации в различни области на управлението на миграцията, все още са налице пропуски. Като цяло равнището на подготвеност в Съюза и в държавите членки по отношение на управлението на миграцията се ползва от прилагането на въведените в Пакта нови разпоредби. Почти всички държави членки са приели и уведомили Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (EUAA) за своите национални планове за действие при извънредни ситуации относно приемането и предоставянето на убежище⁶⁸, макар и с различна степен на изчерпателност (повече подробности в приложението). От 2019 г. насам държавите членки трябва да разработват и приемат национален **план за действие**

⁶⁷ Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно управлението на убежището и миграцията, за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1147 и (ЕС) 2021/1060 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 604/2013; Директива (ЕС) 2024/1346 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила; Регламент (ЕС) 2024/1359 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за справяне със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1147 (ОВ L, 2024/1359, 22.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>); Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1—131, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>); Регламент (ЕС) 2021/2303 на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2021 г. относно Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището и за отмяна на Регламент (ЕС) № 439/2010 (ОВ L 468, 30.12.2021 г., стр. 1—54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>).

⁶⁸ С изключение на Унгария и Полша.

при извънредни ситуации за управление на границите и връщане⁶⁹. Резултатите от извършената от Frontex оценка на уязвимостта за 2024 г. показват, че повечето държави членки съобщават, че разполагат със съответни планове за действие при извънредни ситуации относно управлението на границите, макар че съществуват някои пропуски, както е подчертано и от оценките по Шенген. Освен това в тематичната оценка от 2024 г. относно ефективността на връщанията се разкриват значителни пропуски в националното планиране на действия при извънредни ситуации, като повечето държави членки нямат специални планове за действие при извънредни ситуации за операции по връщане въпреки изискването за това, установено в член 9, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. относно европейската гранична и брегова охрана.

На равнището на Съюза агенциите на Съюза са готови да предоставят оперативна подкрепа на държавите членки в случай на внезапно увеличаване на миграционните потоци. Мрежата на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията, председателствана от Комисията, продължава да играе ключова роля при предоставянето на обща стратегическа картина, ранно предупреждение и прогнозиране в подкрепа на по-добрата подготвеност. Мрежата е домакин на специална подгрупа по планиране на действия при извънредни ситуации.

IV. Оценка на цялостната миграционна ситуация, миграционния натиск, риска от миграционен натиск или значимите миграционни ситуации

Въз основа на представената в настоящия доклад информация Комисията оцени кои държави членки са изправени пред непропорционални задължения, като взе предвид цялостната миграционна ситуация в Съюза. Същевременно Комисията предлага на Съвета общия солидарен принос за солидарния резерв на равнището на Съюза, необходим за справяне с миграционната ситуация през следващата година по балансиран и ефективен начин.

Предвид представените в настоящия доклад тенденции за референтния период от юли 2024 г. до юни 2025 г. и методиката, в решението на Комисията се определя, че съгласно всички съответни количествени и качествени данни и информация, които са обобщени и оценени във връзка с цялостната ситуация в Съюза, **Гърция** и **Кипър** са подложени на миграционен натиск. Освен това в решението на Комисията се определя, че **Италия** и **Испания** са подложени на миграционен натиск поради големия брой пристигащи, дължащ се на повтарящи се сваляния на брега след операции по търсене и спасяване („Тис“), които са от такъв мащаб, че създават непропорционални задължения спрямо цялостната ситуация в Съюза, дори за добре подготвените системи за убежище, приемане и миграция на тези държави.

Макар че тенденциите са останали като цяло стабилни в сравнение с периода юли 2023 г. — юни 2024 г., **Гърция** се е сблъскала с непропорционални задължения спрямо цялостната ситуация в Съюза, по-специално поради броя на НПП (над 60 000) и молбите за международна закрила (над 70 000). Това са най-високите регистрирани стойности на

⁶⁹ Регламент (ЕС) 1896/2019 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1—131); ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>.

равнището на Съюза спрямо БВП и населението. Освен това Гърция е регистрирала и най-големия брой решения за предоставяне на международна закрила спрямо БВП и населението, който достига близо 32 000 в периода между юли 2024 г. и юни 2025 г. Гърция е втора по брой заповеди за напускане (над 30 000) спрямо своя БВП и население, но само 5 400 граждани на трети държави са били върнати през анализирания период.

Макар че положението в областта на миграцията и убежището се е подобрило в сравнение с периода юли 2023 г. — юни 2024 г., **Кипър** все още се сблъсква с непропорционални задължения спрямо цялостното положение в Съюза, по-специално поради броя на НПП, молбите за международна закрила и регистрациите за временна закрила. Въпреки че НПП (почти 3 000) са намалели значително, броят на пристигащите е оказал натиск върху системата на страната за убежище и миграция, като Кипър е бил на едно от първите три места в Съюза по НПП спрямо БВП и населението. Кипър е бил на второ място по брой молби за международна закрила (над 5 000) в Съюза спрямо БВП и населението. Същевременно Кипър е получил значителен брой регистрации за временна закрила (около 3 500) спрямо своя БВП и население. Освен това, въпреки че броят на гражданите на трети държави, на които е било разпоредено да напуснат територията (близо 16 000), е останал стабилен, в сравнение с периода юли 2023 г.— юни 2024 г., два пъти повече граждани на трети държави са били върнати след заповед за напускане (близо 10 000) в сравнение с периода юли 2023 г.—юни 2024 г. (почти 5 000).

В **Италия** и **Испания** делът и абсолютният брой на пристигащите лица поради повтарящи се сваляния на брега след операции по търсене и спасяване са били от такъв мащаб, че са създали непропорционални задължения за тези държави в сравнение с цялостната ситуация в Съюза, тъй като над 80 % от близо 97 000 души, подпомогнати в операции по търсене и спасяване, са били свалени на брега в тези две държави членки (около 40 % във всяка).

Поради това тези четири държави членки ще имат **достъп до солидарния резерв**, когато Регламент (ЕС) 2024/1351 влезе в сила.

За да се гарантира балансът между солидарността и справедливото разпределение на отговорностите и за да се подсигури функционирането на Регламент (ЕС) 2024/1351, в член 60, параграф 3 от посочения регламент се предвижда, че от допринасящите държави членки не се изисква да изпълняват ангажиментите си за солидарност спрямо ползващата се държава членка, когато Комисията е установила **системни недостатъци** в тази ползваща се държава членка по отношение на правилата за компетентност, определени в част III от Регламент (ЕС) 2024/1351, които биха могли да доведат до сериозни отрицателни последици за неговото функциониране.

В част III от Регламент (ЕС) 2024/1351 се определят, наред с другото, задълженията на компетентната държава членка за поемане на отговорност и да обратно приемане на кандидатите и гражданите на трети държави, чиято молба за международна закрила е била регистрирана в друга държава членка или за които друга държава членка е посочена като компетентна съгласно Регламент (ЕС) 2024/1358, включително за извършване на прехвърлянето на тези лица при пълно зачитане на основните права на кандидата по смисъла на Хартата. Тези правила са в съответствие с правилата в Регламента „Дъблин III“ и ще заменят последните, когато започнат да се прилагат.

До 12 юли 2026 г. и отново до 15 октомври 2026 г. Комисията ще оцени прилагането на правилата за компетентност от страна на държавите членки и ще приложи член 60, параграф 3, четвърта алинея от Регламент (ЕС) 2024/1351, ако в дадена държава членка бъдат установени системни недостатъци. При тази оценка ще бъде обърнато особено внимание на равнището на сътрудничество между държавите членки, включително на активния ангажимент за улесняване на прехвърлянията и на засилващото се сътрудничество по практически и логистични въпроси.

Въз основа на констатациите в настоящия доклад и методиката, след разглеждане и оценка на всички съответни количествени и качествени данни, включително с оглед на цялостната ситуация в Съюза, в решението се определя и че **Белгия, България, Германия, Естония, Ирландия, Франция, Хърватия, Латвия, Литва, Нидерландия, Полша и Финландия** са изложени на риск от миграционен натиск.

Между юли 2024 г. и юни 2025 г. **България** и **Хърватия**, като държави на първо влизане, продължиха да бъдат особено изложени на колебанията в миграционните потоци по маршрутите през Западните Балкани и Източното Средиземноморие. Значително увеличение на броя на незаконно пристигащите през годината може да доведе до непропорционални задължения на националните системи за миграция и убежище, които вече са под натиск. Макар че **България** е регистрирала спад в броя на молбите за международна закрила в сравнение с периода юли 2023 г. — юни 2024 г., тя все още е била изправена пред близо 10 000 молби за международна закрила — значителен брой спрямо нейния БВП и население. Една пета от тези молби са подадени от непридружени ненавършили пълнолетие лица, поради което България е на второ място по получени молби от непридружени ненавършили пълнолетие лица на равнището на Съюза спрямо БВП и населението. България също така е отчетла висок и постоянен брой регистрации за временна закрила спрямо своя дял от БВП и населението (сред петте държави членки с най-много регистрации) с над 21 000 нови регистрации през периода юли 2024 г. — юни 2025 г. Между юли 2024 г. и юни 2025 г. **Хърватия** е била засегната от НППГ и откази за влизане. Хърватия е регистрирала над 12 000 НППГ, което представлява 76 % от общия брой незаконно пристигащи по маршрута през Западните Балкани и втория по големина брой НППГ в Съюза спрямо БВП и населението. Хърватия е регистрирала и подобен брой откази за влизане — най-високият на равнището на Съюз спрямо БВП и населението.

Същевременно редица държави членки са отчетли голям брой неразрешени движения, които оказват особен натиск върху техните системи за убежище, миграция и приемане. Едно от възможните решения на предизвикателствата, свързани с такива неразрешени движения, е да се прилагат **компенсации на отговорността** в тези случаи като част от солидарния принос.

Между юли 2024 г. и юни 2025 г. значителен брой от неразрешените движения на кандидати за международна закрила в рамките на Съюза са били регистрирани в **Германия**, което е довело до голям брой молби за международна закрила и е оказало въздействие върху нейната система за убежище и приемане. Това е било допълнително усложнено не само от приемането на най-много лица, на които е предоставена временна международна закрила, в ЕС, но и от много големия брой молби за международна закрила през последните десет години. **Франция** също е отчетла много голям брой неразрешени движения на кандидати за международна закрила в рамките на Съюза и е

била изправена пред все повече незаконни преминавания на границата при излизане към Обединеното кралство, което се е отразило на националната ѝ система за убежище и приемане. **Нидерландия** и **Белгия** също са били засегнати от неразрешени движения на кандидати за международна закрила, което е оказало натиск върху системите за приемане. **Ирландия** също постоянно е получавала голям брой молби за международна закрила, като значителна част тези лица са влезли незаконно в страната предимно през сухопътната граница с Обединеното кралство. Това, заедно със значителния брой пристигащи лица, ползващи се с временна закрила, е оказало въздействие върху националната система за убежище и приемане.

Както е посочено в раздел III действията от страна на Русия и Беларус продължават да оказват влияние върху миграционната динамика по източната граница на Съюза, особено в **Естония, Латвия, Литва, Полша и Финландия**. Хибридните заплахи, свързани с използването на миграцията като оръжие продължават да пораждаат сериозни рискове, което допринася за спорадични инциденти и опити за преминаване на границата, свързани с насилие. В отговор на продължаващите спонсорирани от държавата опити за използване на миграцията като оръжие Естония е засилила мерките за управление на границите по границата си с Русия; Латвия и Литва са засилили мерките за наблюдение на границата си с Беларус; Полша е създавала буферна зона по границата си и временно ограничава правото на кандидатстване за международна закрила на тази граница, като се прави изключение за уязвимите групи; през ноември 2023 г. Финландия е затворила пропускателните си пунктове с Русия. По-нататъшни опити на Русия и Беларус за използване на миграцията като оръжие биха могли да окажат допълнителен натиск върху националните системи за защита на границите, което може да доведе до непропорционални задължения.

Тези дванадесет държави членки, изложени на риск от миграционен натиск, ще имат **приоритетен достъп до постоянния инструментариум на ЕС за подкрепа в областта на миграцията**. Същевременно, в случай че ситуацията в тези държави членки се влоши, Комисията ще бъде готова, в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1351, да преоцени положението им по ускорен начин.

Въз основа на доклада и методиката в решението на Комисията се определя също така, че поради кумулативния ефект от количествените и качествените данни и информация, обобщени и оценени през петгодишния период (от 1 юли 2020 г. до 30 юни 2025 г.) **България, Чехия, Естония, Хърватия, Австрия и Полша** са изправени пред значима миграционна ситуация.

През последните пет години в **България**, и по-специално от 2022 г. насам, спрямо дела на БВП и населението, притокът на регистрации за временна закрила, заедно с относително големия брой молби за международна закрила, оказват натиск върху системата, по-специално като се има предвид, че България е издала значителен брой положителни решения и откази, които са създали сравнително голяма тежест за системата за връщане. В **Хърватия** през последните пет години натискът върху системата за връщане спрямо дела от БВП и населението на Хърватия е оказал значително въздействие върху капацитета на държавата в допълнение към задълженията по нейната външна граница, по-специално тъй като Хърватия е издала относително

голям брой отказани за влизане и напоследък е отчетела относително голям брой НПГ поради увеличените дейности по контрабанда на мигранти в региона.

От началото на агресивната война на Русия срещу Украйна, **Полша** и **Чехия** са отчетели най-голям брой регистрации за временна закрила в Съюза спрямо БВП и населението. Това е създавало предизвикателства, свързани с интеграцията и е оказало значителен натиск върху системите за миграция, убежище и управление на границите на тези държави членки от 2022 г. насам. **Естония** е отчетела голям брой регистрации за временна закрила спрямо своя БВП и население, в съчетание със значителен брой молби за международна закрила, довели до голям брой положителни решения през последните пет години.

През последния петгодишен период **Австрия** е получила голям брой молби за международна закрила. Макар че този брой е намалял между юли 2024 г. и юни 2025 г. в сравнение с предходния 12-месечен период, общият брой на молбите за международна закрила и произтичащият от това брой положителни решения през петгодишния период са оказали кумулативно въздействие върху капацитета на системата за миграция, приемане и убежище.

Тези държави членки ще имат възможност да **поискат от Съвета пълно или частично приспадане** на солидарния им принос за следващата година.

V. Заключение

Постоянният напредък в прилагането на всички компоненти на Пакта на национално равнище и на равнището на Съюза, тенденцията на намаляване на незаконните пристигания и прогнозата за следващата година, заедно с положителните резултати от непрекъснатата работа с държавите партньори, създават солидна основа за организирано, справедливо и устойчиво управление на миграцията и убежището.

Чрез пълноценно използване на новата правна и оперативна рамка на Пакта може да се постигне допълнителен напредък за намаляване на натиска върху държавите членки, намаляване на неразрешените движения, повишаване на общата ефективност, намаляване на изоставането в работата и облекчаване на тежестта върху административните и оперативните структури на държавите членки. Същевременно остават някои предизвикателства по отношение на прилагането на Пакта и Комисията, заедно със съответните агенции на Съюза, ще продължи да предоставя подкрепа на държавите членки.

Усилията ни могат да бъдат подпомогнати от бързото приемане на висящите предложения на Комисията, включително относно общата система на ЕС за връщане и относно списък на Съюза на сигурните държави на произход. Комисията ще продължи работата си по укрепване на всеобхватните партньорства с държавите партньори, като поема стратегически ангажименти на регионално и глобално равнище и разработва интелигентни хоризонтални лостове за насърчаване на по-добро сътрудничество в областта на миграцията.

Що се отнася до прилагането на Пакта, солидарността и справедливото разпределение на отговорностите трябва да продължат да се развиват едновременно и по балансиран начин. Началото на първия годишен цикъл на управление на миграцията е важна стъпка

за подготовка на оперативното прилагане на новия механизъм за солидарност. Въз основа на доклада, решението на Комисията и предложението на Комисията за решение за изпълнение на Съвета за създаване на годишен солидарен резерв, Съветът следва да свика в срок от 15 дни Форума на високо равнище на ЕС за солидарност с цел постигане на съгласие относно размера на солидарния резерв и относно начина, по който всяка държава членка ще допринесе към него. Комисията е готова да подкрепи Съвета през целия този процес. Координаторът на ЕС в областта на солидарността ще свика и Форума на техническо равнище на ЕС за солидарност, за да се приведе в действие механизмът за солидарност между държавите членки и да се отвърне на нуждите от солидарност с определения принос, преди влизането му в сила в средата на 2026 г.

През март 2026 г. Комисията ще докладва отново относно напредъка в прилагането на Пакта преди влизането му в сила. Комисията ще разработи и дългосрочна европейска стратегия за управление на убежището и миграцията, в която ще се определи политика на високо равнище и оперативна пътна карта за обща система, която е стабилна и адаптивна към бързо променящите се обстоятелства.